

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. augusztus 11.

178. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

Melilla.

Afrika északi partjain, a sokat emlegetett Marokkóban ismét háboru pusztít. A kabilok, e fanatikus mór hazafiak ragadtak most fegyvert, hogy hazájukat, szabadságukat a fenyegető spanyol uralomtól megmentse. Hetek óta vad kétségbeeséssel folyik a küzdelem, mely lángba borította az ósdi reakciós Spanyolországot is. A harc Melilla körül dúl a legelkeseredettebben. A spanyol hódításnak ugyszólván e végvára körül tárult fel a háboru legteljesebben borzalmaival. Melilláról a féktelen spanyol hódításvágy és a mór hazaszeretet ezen ütköző pontjáról ír Helene du Taillis a „Figaro” irodalmi mellékletében.

„Egy hatalmas öv kikerekített falakból, melyeket vérvörösrre fest a lenyugvó nap; alatta a város és a nyüzsgő kikötő, felette zordan emelkednek a fogházak, kaszárnyák és egy piszkos városka, valóságos zürzavara a görbe, homályos sikátoroknak, amelyben a gályarabok napjaikat töltik. Óriási labirintja ez a fogházaknak és kikövezett barlangoknak, melyeket széles, alacsony folyosók kapcsolnak össze. Jobbra, balra töméntelen mennyisége a sötét celláknak, melyeknek boltozott ajtóit fojtó afrikai levegővel telt üregekbe vezetnek. E falak között, melyek vastagságban felülmúlják az ókori egyiptomi templomfalakat is, csodálatos vegyületek tanyáznak a tisztéknek, foglyoknak, asszonyoknak és gyermekeknek. A társadalom elitje és salakja van itt képviselve, akik félre vetve minden előítéletet és elkülönítő társadalmi szokásokat békés, családi együttélésben enyelegnek egymással.”

E jegyzetet öt évvel ezelőtt irtam uti naplómba és Melilla négyszáz év óta fennálló város, azóta semmit sem változott. Azonban egyben mégis átalakult. A bagnok, a spanyol igazságszolgáltatás e szégyenfoltjai örökre eltűntek és helyüket elfoglalta az életfogytig szóló fegyház.

Láttam egyszer, midőn a gályarabok rab-szolga munkájuk után a napfény éltető sugarai alatt sütkeztek. Ijesztő látványt nyújtottak e szerencsétlenek. Lesoványodott természetüket piszkos, lerongyolt vitorlavászon ruha fődte, rövidre nyírt hajukat sárga bojtos sapka takarta, melynek barna ellenzője alól szilaj, fekete bandita szemek villogtak elő. Csoportostul lepték el az utcákat. Egy részük a gyalogjártót tisztogatra, a többiek a moló felé siettek, hogy az érkező idegenek csomagjait átvegyék. Kettesével haladtak a partokon két fegyveres őr által kísérve. Néhány lépésnyire a fogházaktól emelkedik a felsővárosban a tisztai kaszinó díszes épülete.

A henyé spanpol tiszték itt töltik a délutánokat. A széles, kicsinosított folyosókon végig dölnék a kényelmes karosszékeken és élvezettel kavarják a gözölgő fekete kávékat. Marina tábornok fia készséggel kalauzolt az épületben.

Udvariasan bevezetett egy mellékszobába és megmutatta a melillai muzeum értékes gyűjteményét.

Elhagyva az épületet, végig sétáltunk az elegáns korzón, mely fényével kirívó ellentéte a város szűk, piszkos utcáinak. Mindenütt spanyol udvariassággal üdvözöltek: „Adios! Adios!” — „Respects senorita!”

Szívesen időztem az alsóvárosban is. Nyil egyenesen fut végig a széles „Paseo” a Marcias tábornokról elnevezett sétaut a tengerpartig. Gyönyörű látvány a tenger az alkony tűzpiros fényében. A gondosan épített moló alatt gyengén hullámoz a sötétkék víztömeg. A ringó hullámokon ide-oda mozgó aranyapatakocskák bukkannak fel. A végtelen víztükrön tarkán csillognak a lemenő nap sugarai. Meszsze, szinte beláthatatlan messzeségben emelkednek a Guelaya-hegy csipkés ormai. Ilyenkor az egész Melilla úgy tűnik fel, mint egy szikrázó drágakő, melynek foglalatait a napsugaraitól megaranyozott forró homoksivatag képezi.

A közelben meredezik az erőd roppant kapuja. Egyik szárnyán őrház emelkedik, mely előtt katonák cirkálnak állig fegyverben.

Akármilyen érdekes és megragadó legyen is mindez, az idegen mégsem azért látogat Melillába, hogy a naptól szinesre festett falait csodálja, vagy pedig a kék hegyek szinompájában gyönyörködjön, hanem azért, mivel a fegyenc-telep szomorú és lehangoló környékétől kis távolságban terül el a szabad és büszke Marokko.

Melillától országot vezet az afrikai metropolisba. Az idegen kocsira ül és miután a biztonság kedvéért egy revolvert helyez az ülés alá, vigan robog végi a poros égető marokkói uton. Az ut olyan göröngyös, hogy a kocsi jobbra-balra dülöng és néha-néha olyat zökken, hogy a jámbor utas azt hiszi, menten elterül a homokon.

A tüzes törpe arabparipa minderről nem vesz tudomást, hanem változatlan sebességgel vágat tovább. Nem sokára feltűnedeznek a kifeszített arab sátrak, a burnusos lakók tanyái, melyek a marokkói vámterületet jelzik. Néhány feketére égetett arabs ugrik elő és ellenséges pillantásokkal tudtára adja a gyaurnak, hogy nem mehet tovább. A kocsi egy megerősített épület előtt áll meg. Ez az ugynevezett „Kasbah.” A kisiető marcóna mór legények megragadják a habzó paripa kantárját és bevezetik a kocsit az udvarra. Itt szokatlan látvány tárul az idegen elé. A sok kis apró helyiség között arabok, kutyák, tevék, lovak tanyáznak egycsoportban. Az ajtó előtt asszonyok üdögéinek lustán, tétlenül. Közöttük fel-fel tűnik egy-egy vastag arab fekete alakja. Egy magas, komolyarcu arabs fogadott bennünket, aki — miután megmutattuk a spanyol tábornok ajánló levelét — készséggel ellátott bennünket szállással és étellel. Nagy idomtalan edénybe teát öntö-

getett és látszott rajta, hogy igyekszik kellemessé tenni az ittlétet. Azután letelepedett közénk és érdeklődve szemlélte vendégeit. Midőn megpillantotta sovány alakomat csodálkozva fordult a tolmácsához:

— Hová tette ez a keresztény a hasát?

Ez körülbelül azon időben történt, midőn egyes marokkói csapatok Abdul Azisz szultán ellen felkeltek. Abdul Azisz csapatait e felkelők leverték. Tulajdon szememmel láttam e véres győzelem jeleit. Az udvar egyik sarkában rémes látvány tárult elém. Hosszu póznák meredeztek égfelé, melyen levágott emberi fejeket rázogatót a szél. Arabs házi gazdánk elmosolyodott, midőn arcunkon a kellemetlen meglepetést megpillantotta. Dicsekedve magyarázta, hogy mi módon araitak diadalt ellenfeleiken.

A levágott fők között egy női fejet is észre vettem. Irtózáttal fordultam el a látványtól. Az arabok bizony nem igen válogatnak az ellenségben. Nem néhettem sokáig a szomorú látványt. Rosszullét fogott el. Kocsira ültem és csakhamar elhagytam e borzalmas tanyát. Már rég le szállt az eső, amidőn kiertem az országutra. A forróságot kellemes hűvösség váltotta fel. A nappal tűzben izzó homok sötétén terült el előttem. A végtelen sivó homok területen nyomasztó csend honolt. Az égen milliárd csillag ragyogott fényesen és világította az utat Melilla felé.

UJDONSÁGOK.

— **Jótevény ünnepély Lovranában.** A lovranai Adria kávéház terraszán csütörtökön 12-én nagy jótevény ünnepélyt rendeznek, ének, tánc zene, tűzijáték, koriandoli csatával stb. A mulatság fél kilenc órakor kezdődik. Jegyek Castielich órásnál kaphatók első helyre 3, másodikra 2, harmadikra 1 koronáért. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepséget szombaton, 14-én tartják meg.

— **A nemzetközi segédnyelv magyar kalauza.** A néhány évvel ezelőtt megalakult nemzetközi segédnyelv választmány két évvel ezelőtt világhírű nyelvészekből és tudósokból álló bizottságot választott, amely a világnyelv összes korábbi és jelenlegi tervezeteit megvizsgálta. A bizottság az *Esperanto* nyelvet fogadta el világnyelvnek oly módon, hogy a nyelv szükségtelen nehézségeit kiküszöbölje. E módosítások legfőbbjei a következők:

1. Az ékeztetett betűk eltörlése, miáltal: nemzetközi nyelvű szöveg mindenütt nyomtathatóvá lesz s helyreáll a fonetikus és gyakran a nemzetközi helyesírás;

2. Néhány felesleges nyelvtani szabály eltörlése, mely a nyelv megtanulásánál sok nemzetnek, különösen pedig az elemi műveltségű embernek akadályt képez (tárgyeset, melléknév változékonysága);

3. A szólevezetés rendezése, mely egyedül képes az önkényes és zavaros szóképzéseknek és tájszólásoknak a nyelvbe való behatolását megakadályozni s amely tartós alapul fog szolgálni a tudományos és műszaki szótár kidolgozásához, ami a nemzetközi nyelvnek tudományos körökben való térhódítása végett nélkülözhetetlen.

4. A szókinccsek gyarapítása új tövek által, melyeket a lehető legnagyobb nemzetköziség alapján gondosan választanak meg.

Minden szót t. i. nemzetközi gyökből, azaz olyanokból képezünk, melyek a legtöbb európai nyelvben meg vannak s így azokat minden féligen művelt ember már eleve ismeri. Ez tehát nem ujonnan megtanulandó nyelv, hanem az európai nyelveknek legeslegjáva.

Azonban egyszerűségénél és szabályosságánál fogva sokkal könnyebb, mint bármely nemzeti nyelv: nincs semmi felesleges szabály, semmi kivétel! Olvasva tanuljuk meg: ezaz ha olvasni tudjuk, írni is bírjuk, ha pedig írjuk, beszélni is vagyunk képesek. A tapasztalat pedig azt bizonyítja, hogy a legkülönbözőbb nemzetek helyesen ejtik ki, és a kiejtés közti különbség igen csekély és semmiképp se zavaró.

Mindezeket egybevetve a Lingua Internaciona egyszerűsített és tökélesített Esperanto, mely az eredetihez igen hasonlít; nagy előnye a közvetlen megérthetőség, melynél fogva arra van hivatva, hogy végleges világnyelvvé váljék. Különböztetve a legrégebbi és legkitűnőbb esperantisták javarésze helyesli és lelkesülten fogadta el. A választmány tudósainak támogatása folytán egyedül e nyelvnek van kilátása arra, hogy a kormányok elfogadják és a művelt országok iskoláiba bevezessék.

A bizottság utasítására a nemzetközi segédnyelv magyar kalauzát nagy szakértelemmel Orczy László báró, a liegi Renaissance munkatársa állította össze. A magyar kalauz Couturat L. és Leau L. titkárok felülvizsgálásával nemrég jelent meg. A füzet ára 15 fillér.

— **Öngyilkossági kísérlet a kórházban.** Tegnap délután fél hat óra tájban Bogdesich Márk 40 éves bescai illetőségű asztalos ki már hosszabb ideje óta a kórházban tartózkodik gyógyíthatatlan betegsége miatt a kórház második emeletéről levetette magát. A szerencsétlen ember felhasználta egy alkalmas pillanatot és a kórház egyik ablakán át az udvarra ugrott. A zuhanás hangjára előszaladt a kórház személyzete s bevitték a sebészeti osztályba, hol az orvosok megvizsgálták s megállapították, hogy koponyacsonttörést, különböző külső és belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlen már napok óta foglalkozhatott sötét gondolatával, mert kerülte a többiek társaságát és lehangolt volt. Állapota súlyos. Az eset a kórház betegek között nagy izgalmat keltett.

— **Nagy sikkasztás.** A bécsi rendőrség táviratban értesítette a fiemei rendőrséget, hogy onnan 32.000 korona elsikkasztása után megszökött Stignic Alfréd főkönyvelő és valószínűleg Fiume felé szökött. A rendőrség a szemleírás alapján nyomozást indított.

— **Letartóztatott öngyilkos jelölt.** A senováci csendőrség a napokban értesítette a fiemei rendőrséget, hogy Sabec Ferenc 15 éves fiemei illetőségű Feistritzen lakó kereskedőnincs Prawaldból hirtelen eltűnt és azt hiszik, hogy öngyilkosságot fog elkövetni, mivel az utóbbi napokban életuntságát hangoztatta. A rendőrség tegnap este letartóztatta a kikötőben a szökevény öngyilkos jelöltet és további intézkedésig fogva tartja.

— **A haditengerészet tenger alatti hajója.** Tegnap délután Pólából ideérkezett a haditengerészet „Gigant” nevű vontatógőzöse, mely a haditengerészet által megrendelt tengerallatjárót fogja elvontatni.

— **Még egy cápa.** Az „Istriano” gőzös parancsnoka bejelentette a révhátóságnak, hogy Cantrida előtt egy jókora cápát látott.

— **Súlyos esés.** Taurovich József 23 éves plescei illetőségű munkást tegnap súlyos sérülésekkel a kórházba szállították. A szerencsétlen ember egy két méternyi magas állványról lezuhant és súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett.

— **Lezuhant a hajófenékebe.** Nezzin József 33 éves pressanói tengerész, ki a Baross-kikötőben horgonyzó „Mariano” vitorlás matróza, tegnap este 10 óra felé munkája közben a hajónyílásnál megbotlott és belezuhant a hajófenékebe. Először a mentőállomásra, majd a kórházba kísérték, hol az orvosok megállapították, hogy meglehetősen súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Rabló az ágy alatt.** Megirtuk, hogy Grélinger Jánost, az Adria hajóstársaság tisztviselőjét napokkal ezelőtt ki akarták rabolni. A rendőrség a nyomozás során letartóztatta Benussi Mariot, az Adria hivatalos szolgáját, mert alapos gyanu merült fel ellene, hogy a rablási kísérletben részes.

Időközben a rendőrség megtudta, hogy Benussi a Teatro Fenice udvarán kevéssel a rablási kísérlet után egy ismeretlennel találkozott. Hosszas fáradozás után sikerült az ismeretlent Legan János 16 éves fiemei fiatalember személyében letartóztatni. Megállapította a rendőrség azt is, hogy Benussi, miután Grélinger revolverét, botját ellopta, a lakás kulcsait Legannak adta át, hogy a lakásba behatolva az ágy alatt elrejtőzhessen. Mikor Grélinger az ágy alól reá irányított revolvertől megijedve a lakásból kifutott, Legan áruháját az ágy alatt hagyva úgy intézte a dolgot, hogy a lépcsőházban Grélingerrel találkozhatassék.

Grélinger találkozott is vele, sőt a hasonlatosság alapján kérdőre is vonta. Legan azonban azt mondta, hogy a házában lakik, sőt nagyobb biztosság kedvéért még ő is rendőrt futott. Mikor azonban a rendőr kíséretében Grélinger házához közeledett, hirtelen eltűnt. A gyors eltűnés irányította rá a gyanut s a következmény igazolta, hogy a rendőrség helyes irányban nyomozott. Ugyanis a Legan férjéneműjébe himzett monogramm megegyezett a Grélinger ágya alatt talált zsebkendő monogrammjával.

Grélingert Kárpáti rendőrtiszt ma szembesítette a gyanúsított Legannal s Grélinger azonnal felismerte benne azt a fiatalembert, akit kevéssel a rablási kísérlet után a lépcsőházban feltartóztatott. Legan azonban, míg Grélinger segítség után kiáltott, hogy a gyanús fiatalembert a rendőrségre kísértesse, kiszabadította magát kezei közül s megszökött.

Legan letartóztatása után a rendőrség a bűnjelek kapcsán az iratokat áttette az ügyészséghez s úgy Benussit, mint Legant beszállították az ügyészség börtönébe, ahol a letartóztatott rablókat a vizsgálóbíró már ki is hallgatta.

— **Utonálló kocsis.** Sancin András 23 éves dolinai napszámos megjelent a san nicolói rendőri kirendeltségnél, ahol elmondta, hogy az elmúlt éjjel tizenegy óra felé, amikor Pregarz János 31 éves san nicolói barátjával a pinturici uton ment, Marac Péternek Plevel József nevű 23 éves steini illetőségű kocsisa minden ok nélkül megtámadta, megverte, úgy, hogy fején több helyen könnyebben megsebesült s szeme is megsérült. A vizsgálat megindult.

— **Veszedelemes szerelmes.** Butkovich Mária ma megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy Capudi József, akivel hosszabb ideig bizalmas viszonyban élt, tegnap leszurással fenyegette őt. Butkovich kérte Capudi megbüntetését.

— **Késelő munkás.** Simonovich József napszámos feljelentette német Ferenc nevű munkástársát akivel a Forgalmi Banknál dolgozik, hogy tegnap este munkaközben Német kést rántott és azzal fenyegette, hogy leszurja.

Minthogy Német már többször kijelentette, hogy addig nem nyugszik, amíg Simonovichot meg nem öli, a megfenyegetett munkás kérte Német megbüntetését. A rendőrség a vizsgálat befejezése után átteszi az iratokat az ügyészséghez.

— **Meglopott utas.** Ciach Rudolf fiemei magántisztviselő ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap délután a Petar Zrinszki gőzösön meglopták. A károsult tisztviselő elmondta, hogy tegnap délután négy órakor a Petar Zrinszkire ment, mert Lovranába akart utatni. A szalonba ment, ahol csakhamar elaludt. Mikor kiszállott, megrémülve vette észre, hogy bankjegy tárcája, amelyben 16 drb. husz koronás és 2 drb. tíz koronás bankjegy volt, összesen 340 korona értékben, eltűnt. A károsult azt a gyanuját fejezte ki, hogy a lopást csak a gőzös pincére követhette el, mert a pincér többször megfordult a szalonban. A rendőrség a feljelentés alapján letartóztatta Dundovics Mátyás 23 éves zenggi illetőségű hajópincért, minthogy alapos gyanu merült fel, hogy ő lopta el a pénzt. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Horvátországban megvert magyar cigányprimás.** Eszékről táviratozzák: Rác Gusztó pécsi cigányprimást, aki néhány napja a Weingruber féle nagyszállóban hangversenyez, tegnap reggel, amint a szállót elhagyta négy ember megtámadta és véresre verte. A támadás okát nem tudják. A tettesek elmene-kültek. A közönség a cigányprimást tegnap esti hangversenye alkalmával üdvözlésben részesítette.

— **Az államvasutak elhorvátosítása.** A zágrábi lapok azt a hírt hozták, hogy a magyar királyi államvasutak legközelebb ötven horvát tanítónőt fel fognak szolítani vállaljanak a horvát-szlavonországi vonalakon pénztárkezelői állásokat, továbbá, hogy az állomásokat jelző táblákat a napokban kizárólag horvát nyelvű táblákkal fogják kicserélni. Illetékes helyen kijelentették, hogy sem a kereskedelmi minisztériumban, sem a máv. igazgatóságnál a két hírről semmit sem tudnak, azokról csak a lapok közleményeiből értesültek. Azok a kombinációk tehát, amelyeket egyes lapok a horvát újságoknak eme híréhez fűztek, teljesen tárgytalanok.

— **A kikötőből.** Augusztus 10. Érkezett: „Achille” osztrák gőzös Konstantinápolyból 660 zsák gubacsccsal és 30 tonna vegyesáruval, „Báró Kemény” magyar gőzös Velencéből üresen, „Tabricotti” olasz gőzös Bonából 270 tonna ólommal.

Indult: „Árpád” magyar gőzös Maltába 70 tonna cukorral 10 tonna árpával, „Castore” osztrák gőzös Konstantinápolyba 60 tonna cukorral és 90 tonna vegyesáruval, „Ettore” osztrák gőzös Konstantinápolyba 40 tonna cukorral, 30 tonna rizsszel, 30 tonna vegyáruval, „Babylon” német gőzös Hamburgba 10 tonna papírral, „Split” osztrák gőzös Metkovichből 60 tonna vegyesáruval.

Távirat ◀▶ Telefon.

Politikai tervek az őszre.

BUDAPEST, aug. 10. Egyik délből megjelent lap parlamenti tudósítója ma beszélgetést folytatott az alkotmánypárt és a függetlenségi pártnak a bankcsoporttal rokonszenvező tagjával. Mindkét képviselő pártjának oszlopos tagja. Az alkotmánypárti képviselő elmondta, hogy a helyzet kulcsa jelenleg Apponyi kezében van, aki az őssze az alkotmánypárt, néppárt és függetlenségi párt tagjaiból kormánypárti blokkot akar szervezni. A miniszterelnök Andrássy Gyula gróf lenne. Az Apponyi Andrássy Kossuth kombinációnak nagy a valószínűsége, mert Apponyit a blokk ügyében Kossuth is támogatja.

A függetlenségi képviselő ellenben kijelentette, hogy az ősszel teljes lesz a felfordulás. Értesülése szerint a kormány az ősszel kiírja a választásokat is. Az új választást a bank-

csoport nem kifogásolja s helyesnek tartja, ha a felmerült kérdésekben a nemzetre apellálnak.

A pozsony-bécsi villamosvasut.

POZSONY, aug. 10. Pozsony városa leiratot kapott a belügyminisztériumtól, amelyben jóváhagyja a városi tanácsnak július 4-én hozott ama határozatát, melyben megengedi a Ganz társaságnak a Pozsonytól a határig építendő villamosvasut építését. A kereskedelmi és iparkamara alelnökének felszólamlását nem vették figyelembe.

A vonat elé vetette magát.

KOMÁROM, aug. 10. Bánhidán Radó József iparos ma reggel a robogó vonat elé vetette magát. A vonat Radót kettészakította s azonnal meghalt.

Öngyilkosság a vaskereskedésben.

SZEGED, aug. 10. Antal Pál szegedi iparos ma bement egyik vaskereskedésbe és revolvert kért. Antal hirtelen felkapott egyet az asztalra helyezett fegyverek közül s nyomban agyonlőtte magát.

Hirlapírók párbaja.

BUDAPEST, aug. 10. A budakeszi erdőbe ma délben Benedek Antal és Szalai Oszkár hirlapírók pisztolypárbajt vívtak. Kétszeri golyóváltás után sebesülés nem történt.

Uj katonai alreáliskola.

MAROSVÁSÁRHELY, aug. 10. Ma avatták fel nagy ünnepség között a 3.600.000 korona költséggel épített uj katonai alreáliskolát, amelyet a kismartoni alreáliskola hozzácsatolásával bővítettek ki. A felavató ünnepen az intézet harminckét tanára s a városi előkelőségek jelentek meg.

Hadihajóink utja.

BÉCS, aug. 10. Az „Erzherzog Karl“ hadihajó Santorinoba és a „Pandur“ Sirából Chioba utazott; az „Erzherzog Friedrich“ hadihajó Faleroba érkezett, hol öt napig marad s azután Zeába indul. A hajókon minden rendben van.

Lángban álló község.

CSERNOVA, aug. 10. Ma hajnalban nagy tűz tört ki. Eddig tizenkét ház porráégett. A tűz martaléka lett a görögkeleti templom is. A kár igen nagy.

Árvában havazik.

ALSOKUBIN, aug. 10. Mig az ország minden részén kánikulai meleg van, addig Árvamegyében napok óta havazik. A hőmérő zéró fokot mutat.

Földközi hadihajók.

ATHÉN, aug. 10. A lapok értesülése szerint két francia hadihajó indult el a krétai vizekre.

LONDON, aug. 10. Két angol hadihajó parancsot kapott, hogy Maltából induljon Krétára. A két hadihajó a Cornwallis és a Russell.

LONDON, aug. 10. Az Erzherzog Ferdinand Max osztrák-magyar hadihajó és két olasz páncélos cirkáló voloba ment, hogy onnan Szaloniki felé folytassa útját.

Elhunyt orvostanár.

BÉCS, aug. 10. Rosthorn Alfonz dr. udvari tanácsos, orvostanár, a bécsi klinika ismert nevű vezetője a karinthiai vadászatokon ma hirtelen meghalt.

A pétervári kolera.

PÉTERVÁR, aug. 10. Tegnap óta 27 uj koleramegbetegedés és 14 haláleset történt. A kolerabetegek száma 425.

Feljelentés Nasztics ellen.

SZERAJEVO, aug. 10. A „Srbska Rieć“ közli, hogy a lap egyik szerkesztője az állami ügyészségen feljelentést tett Nasztics a zágrábi nagyszerbpör főszereplője ellen gyilkosságra és közeroszakra való izgatás és bujtogatás miatt. A feljelentés hivatkozik a nagyszerbpör védőinek kijelentéseire, melyek szerint Nasztics egyes személyeket arra akart bírni, hogy a katonákra és a bosnyák-hercegovinai kormány épületébe bombákat vessenek.

A görög jegyzék.

ATHÉN, aug. 10. Görögország választá ma adta át a török kormánynak. A görög kormány hangoztatta a válaszban, hogy mindig barátságos indulattal viseltelett a török hatalom iránt s reményének adott kifejezést, hogy a fenforgó kérdéseket barátságos uton lehet elintézni. Azt hiszik hogy a meleghangú kijelentések eloszlatják a félreértéseket.

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „
Egyes szám ára	6 fillér.

Kobelt és Vidakovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBZIA.

Esténként

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/2 11 órakor.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinók a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóbilok.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

VELENCÉ-BEN

VELENCE

Elsőrendű szálló. — Kitűnő konyha.

Fontos ujtás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina Jelcich-ház)

uj vállalata, mely a világhírű

Kőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mit.denkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört, a kőbányai barátsört és a serfőzdének különleges, a leg híresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István“ védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Dijmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

Fontos ujtás!!

A serfőzde specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

A serfőzde specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Hotel Pensió JOLANDA

VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás. Kitűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb. Penzió 8 lírától feljebb.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Butorcsomagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és

butorszállítást

butorszállító kocsiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

Két butorozott szoba

konyhával vagy konyhahasználattal 15-ére kerestetik. Ajánlatok „Hivatal jeligére a kiadóba kéretnek.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Nora Hansi német énekesnő,
Fiory Ada, bécsi szubrett,
Lengyel Margit táncosnő,
Minervini Giustino csodálatos műsora,
Hausen Edith bécsi romanc-énekesnő,
Wagner Fritz német kómikus,
Flores Elisa nápolyi énekesnő,
Les Minervini olasz duett.

Luna & Styx óriási villanyos-zenei attrakciók.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeteste 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj 1 kor.

➡ Nagy látványosság. ⚡

3 világos szoba

a város központjában fiatal embereknek
esetleg családnak is kivánságra ellátás-
sal együtt kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként HORVÁTH PALI
cigányzenekara GÁBOR kisbögös szólistá-
val hangversenyez.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térit meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhi-
vatalában Vicolo dell'Ospedale Casa
Wurzer I. em.

Ajánljuk: Amerikai íróasztalokat és irod. butorokat Grammofonokat és lemezek

legnagyobb választékban kicserélhető tüvel és tücszerelés nélkül,

messzehangzó lemezek

termek és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektiv“-boltpénztárakat

csengettyű-alarmkészülékekkel, a mely a kézi pénztár
megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeket

minden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a
Tengermelléki Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javítások elfogadtatnak.

Első fiumei cementárugyár

FIUME, Vicolo Apollo és Via Serpentina sarkán, TELEF. 1035

Csővek sajtolt cementből minden nagyságban. Kézzel és
géppel sajtolt padlólemezek 2 és több színben. Vízlevezető me-
dencék csatornához. Mesterséges lépcsők és balkonkerítések.
Kutkerítések, víztartányok, állványok falburkolatok stb. stb.

HUNGARIA PALACE SZÁLLÓ

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótár-
saság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berende-
zése minden kényelmet felölel. Személyzet és kiszolgálás
jó részben magyar.

➡ Magyar konyha! Pontos kiszolgálás! ➡
Teljes penzió tíz lírától feljebb.

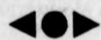
MEGNYILT!

Az új modern berendezésű

„IDEAL“ kávéház

FIUMÉBAN

a Via del Molo és Via del Porto sarkán

Legkitünőbb italok! --

Kifogástalan kiszolgálás!

Nagy választék lapokban!

Állandóan frissen csapolt sör!

GILBERT JÓZSEF.
igazgató.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.
készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Gra-
ham- és rozskenyeret. Ezen-
kívül elfogad sütésre kenyeret
és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső
budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersültek postai csomagban is
szétküldetnek.

SPIRID MARCETTA

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.

Minden este Sárközy Elemér cigány-
zenekara hangversenyez.

VELENCEBEN

mozaikáru, korallak és velencei kü-
lönlegességek legolcsóbban kaphatók

Franco G. cégnél

Szt. Márktér 114. és 140. szá-
mu bolt és S. Moisè 1344.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitünő bécsi penzió, főleg ma-
gyarok és osztrákok által láto-
gatva, egy percnyi távolságra a
Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

A legjobb asztali ital a

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványvíz. Nem feketíti meg a bort.
Kapható az összes drógériákban,
úszterületben és gyógyszerárakban,

Képviselő és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Piazza Ürmény 2.
Telefon 777.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

➡ „A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár. ➡

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.